

A legelő fontossága az úszónevelésnél

A szarvasmarhák takarmányigényének kielégítésére az állattakarmányokban és tartósított tömegtakarmányokon kívül hagyományosan a zöldfű szolgál. A szarvasmarha bármely körülményben a fű sajátosságának okán a dús fűvel legelőket kedveli. A szarvasmarhák származta legelőterületekhez a dombsíki és az úde lékésű alföldi legelők. Az úszónevelésben a kisebb terméshozamú, de nem szélsőséges vizsgálódású, tehát nem gyenge száku vagy furúhomokos lévő legelők is megfelelnek. A legelőtett állomány nagysága, a legelők terméshozama, az éghajlati körülmények vagy az öntözési lehetőségek meghatározzák az egy úszó elartósihoz szükséges éves legelőszükségletet, mely az előzőekben említett feltételektől függően, számítottanként 0,2-0,4 ha legelőszarvasmarha. Vizsgálatok során is igazolták, hogy tejtermelő állományok tenyésztéséhez tartásra 130-140 napos teljes értékű legelőtési szezonban 1,3-1,8 t/ha száku, 0,9 t/ha

előfű termelő gyepterületeken eredményesen végezhető.

Nappalok szarvasmarha tartási

1. kép: Úszók és tehének együtt a legelőn

terbűnlégységben, legyen az intenzív nagyüzemi tartás vagy hagyományos kisüzemi tartás, a növendék szarvasmarhák legelőtése a felnevelésük első és legfontosabb módja. Tejtermelő és kettőshasznú állományokban is a szarvasmarhatartás célja egyaránt az, hogy a felnevelt úszók nagyobb tejtermeléssel, jobb termelő tulajdonságokkal rendelkezzenek mint a száku állomány.

A magas szintű termelés alapja az edzett, szilárd szervezettű tenyészállat, erős, acélis inakkal,

tülesekkel, fejlett belső szervekkel (szívvel, tüdővel, emésztőszervekkel) rendelkezzen. Mindezt a szabadban, legelőn való tartás, takarmányozás, a mozgás, a napfény, a friss levegő pozitívan befolyásolják.

A tejlő marhatartásban, a növendék és vemhes úszók, valamint a szákon álló tehének legelőtése mozgatás elváros hatása, de kedvező lehet a tejlő tehén esetében is egy-egy csoport időszakos legelőtése a telephez közel. Nagyüzemi telepeken, több probléma miatt (szervezési hibák, legelők nagy távolsága), legelőtési szempontból, kimondottan hátrányos helyzetben vannak a tejtermelő állományok és az úszók is. A tejlő állományok úszók legelőtése mellett a hátrányos tartás, így a hőstípusú úszók tartása és nevelése is döntő mértékben gyepre alapozható, a gyepterületek hasznosításának egyik legfontosabb alternatívája.

Hatékony szarvasmarha állományok nagy részét a holsteini és a magyar tarka állományok teszik ki. Ezek fajtuk tenyésztéséhez a tenyészéshez vett úszók ideje 115-120 hónapos korú el kell érni minimálisan a 300-420 kg-os testtömeget. Ezen testtömeg mellett az előbbi úszók és a borjú fejlődése is megfelelő lesz, a tenyészállatok fejlődése nem marad el az állomány többi egyedétől és az előbbi idejére eléri az 550-600 kg-os testtömeget.

Törekedjünk arra, hogy lehetőleg azonos fejlettségű koca állományok osszunk be egy csoportba. Egy csoportba osszunk be a 120-180 kg-os testtömeget, első alkalommal legelőtendő úszókat. Későbbi csoportba a 180-200 kg-os és alatti úszókat helyezzük. Az egy éves korú fiatalok esetében a legelőtést céljára csak a nagyobb bizonyos területre és időközönként végrehajtani. A nyaralás idején, gyenge legelőn az úszók nem képesek kielégíteni takarmányigényüket a legelőken. Az úszók neveléséhez időközönként a napi tömeggyarapodásuk 700-800 g körül kell lenni, mely intenzív gyarapodást feltételez, ezt úgy biztosíthatjuk, hogy a legelőken is a nagy mozgásos területet adjuk elénk. A napi tömeggyarapodást rendszeresen mérlegelési céllal ellenőrizzük.

A 12-18 hónapos úszók takarmányigénye kissé szerényebb. Ebben az időszokban a napi tömeggyarapodás 0,3-0,5 kg között legyen. Az év feleli úszók legelőtése minden esetben javasolt.

Korszerű eszközök

Jövedelmező állattenyésztés

Világviszonyok közötti **GALLAGHER** vállalkozások

Hálózat, teljes és napelemes energiadó, zsinór, szalag, szigetelők, botok, kerítésépítő eszközök

Airflex Fűjelölők, az állattenyésztés és nyilvántartás nélkülözhetetlen, megbízható eszközei

MiraFont Fagymentes, elektromos energiát nem igénylő gulyás állattartók

HUNZAG MAGYAR-ÚJ-ZÉLANDI VEGYERVÁLLALAT

1012 Budapest, Logodí u. 22-24.
Telefon: 06-1/201-3089, 213-9787 • Fax: 06-1/201-3698
E-mail: hunzag@hunzag.hu • www.hunzag.hu
Postán utánvétel is szállítunk!

WWW.CONT-ECO.HU
TEL.: 94/325-672

VILLANYPÁSZTOROK
ELACME

KERÍTÉSÉPÍTÉS

VADHÁLÓK
TORNADO

H-9700, Szombathely, Szent Gellért u. 17.

Ugyanakkor szem előtt kell tartanunk, hogy gyenge minőségű és alacsony terméshozottal legelőken a takarmányozás kiegészítése során. A legelőn való úszásvédelem ezen időszakkban is rendszeresen ellenőrizni a tömeggyarapodást. A termékelevítés előtt az úszók kondíciójának ellenőrzése fontos feladatunk, mivel a mind a gyenge, mind a túlkondícióban lévő tenyésztő is rosszabbul veresülhet. Ezen körülmények a legelőre a telepítés közvetlenül kapcsolódjon, a veresítésnek elkerülése és az állomány megőrzéséért.

Veresítés, fogalmazás utáni az úszók takarmányigénye jelentősen nem nő meg. A veresítés energiastresszére a veresítés utolsó harmadában emelkedik jelentősen, ezért eddig az idő-

pontig az úszók legeltetése ajánlott.

Kis állatlétszámi állományokban az úszók csoportosítása nem megoldható, különböző korú úszókat tartunk egy csoportban. Ekkor a kiegészítő takarmány adagolása, abszorbálás idején a kálciumban vagy a kifutóban külön erősebb az úszókat a fém leírás szempontjainak megfelelően, a megfelelő tömeggyarapodás és kondíciós állapot elérésének érdekében.

Növendékuszók legeltetésére használt legeltetési módok a szabad láb alatti legeltetés, a párosas legeltetés.

Köszérőbb legeltetési eljárások közül a szakaszos, szakaszváltó legeltetés, az adagolt legeltetés és a sáros legeltetés. Az adagolt legeltetési mód használatát a fűmentesség isme-

terében meghatározzuk a szakaszban belül az egy, két, három-napi legeltetésre elegendő területet és ezt legeltetjük egy adagként. A sárosan adagolt legeltetéskor az egy napos időtartam is 60-80-100 cm-es sávokban, vilámpáster segítségével adjuk az állatok elé. Ezzel a módszerrel tudjuk legjobban lecsökkenteni a legeltetés veszteségeit, a típusok, típusok, változatok.

Ígények a legelővel szemben

A szárazminta szárazságotól függően a 15-30 cm magas, 15-20% nyersanyag tartalmú, bővel leveles, finomabb szárú, jól száradó és bőséges pázsítványokból, pillangósokból és irtásos gyomokból álló zöldtakarmány legalkalmasabb a legeltetésre. Vizsgálati eredmények szerint a szárazminta által legkedveltebb gyepalkotók a szárazságot, a réti komócsin, valamint a kevert fajú gyepok voltak. Túl nagy fűföldet esetén, főként szabad vagy rugósakazon váltó legelőket használnak, ahol az úszók több napig tartózkodnak, a legelő világotos lesz, ezért sok a letaposított fű, minik a gyep kihasználtsága, a legeltetés por-

lóságossága. A növények marhák a kifejezett szárazminta-hoz hasonlóan a trágyalépcső nyomon követhető hirtelen emelkedés a gyepben, ottan nem széles legről. Ennek megelőzése érdekében a legelőszakasz legeltetése után végezzük el a trágyalépcsők szétválasztását, szétterelését és a tisztító kaszálást.

Az úszók háromhetes korú legeltetésekor nagy hangsúlyt kell fektetni, mivel a zöldtakarmányban lévő vesztéses víz nem elegendő ki az állatok számára. Jutalom megőrzés érdekében a víz vagy kálciumos víz, lagosított fűvel meglegénykedik.

A gazdaságunkról nagyobb társaságok lejáró legelőterületek hasznosítása a jelen és jövő számára legeltetésük kivétel az úszók legeltetése megfelelő. A legelőszakasz körülményeinek (állomány vagy ideiglenes, világlátásos területtel) gondoskodni kell. Az állatok megőrzése érdekében érdemes a növényekes állományt a legelőre ne hagyjunk.

Ferenc Földes
NYF-MTIK

VILLANYPÁSZTOR ELADÁS

Világ színvonalú német villanypásztorok, kerítések, karámok, tartozékokkal, legeltetéstechnika.

VADKÁRELHÁRÍTÁS

Mezőgazdasági kultúrák védelmére használatos ill. elektronikus kivételű, illetve virtuális villanypásztorok.

Erdővédelmi védelem, háziállatok, vadak ill. elektronikus kivételű, Kutyá villanypásztor komplett ára: 21.000 - 40.000 Ft-ig.

Nakandrástól elektronikus ill. lámpával napfénytől.

Napfénytől világitási rendszerek, sziget, vízszintelési hálózatok, 12 V - 220 V.

VINEX Szerelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Bt.

H-9790 Szombathely, Kálós-Narai u. 14. Webold: www.vinex.hu
Tel./fax: 94/317-915; Mobil: 30/9398-797; E-mail: vinex@vinexbt.hu; web@vinexbt.hu

Pethes-ker Kft

3422 Mészáros, Birtok B. u. 1.
Tel: +36-29-342-510
Mobil: +36-20-8437-700
www.villanypasztor.hu

- Gallager villanypásztorok építés, forgalmazása, tervezése, szaklapadás.
- Mobil, fix és lengőszéles rendszerek.
- Vagyongvédelmi rendszerek, távfelügyelttel vagy akár saját telefonos riasztással.
- Mezőgazdasági fonatos kerítésrendszerek, ipari és vagyongvédelmi kerítésrendszerek akár befőt vagy vascsigolya is akár elektronikus riasztással.
- Szőlő és gyümölcs termesztésének komplett kivételű.
- Fagymentes óntatórendszerek, világítási rendszerek, sziget.

Kivételű az ország egész területén és külföldön is korszerűtlen modern technológiákkal.

Egyszerű és olcsó megvalósítás kutyajelzőkkel, postai utasítással

GALLAGHER **www.gallagher.hu**

MC
Internackoting & Consulting

AGRARIA

Nemzetközi Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Csomagolási Kiállítás

2008. május 20 - május 24.
Expo Transilvania
Kolozsvár, ROMÁNIA

Info: Tel: +40 21 317 12 25/26
Fax: +40 21 319 63 71
Tel/Fax: +40 264 432 813
e-mail: corina@agraria.info.ro
daniela@expo-transilvania.ro